

24

U S T A W A

z dnia 11 stycznia 1938 r.

o ratyfikacji porozumienia między Polską a Finlandią w formie not, wymienionych w Warszawie dnia 17 lipca 1937 r. o cleniu serów pochodzenia finlandzkiego.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej ratyfikacji porozumienia między Polską a Finlandią w formie not, wymienionych w Warszawie dnia 17 lipca 1937 r. o cleniu serów pochodzenia finlandzkiego.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Zagranicznych, wykonanie zaś postanowień powyższego porozumienia — Ministrom: Przemysłu i Handlu, Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z innymi właściwymi ministrami.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Stawoj Składkowski*
Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*
Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
J. Poniatowski

25

U S T A W A

z dnia 11 stycznia 1938 r.

o ratyfikacji protokołu celnego z dnia 2 września 1937 r. między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Afganistanu.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej ratyfikacji protokołu celnego między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Afganistanu, podpisanego w Warszawie dnia 2 września 1937 r.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Zagranicznych, wykonanie zaś postanowień powyższego protoko-

łu — Ministrowi Skarbu w porozumieniu z innymi właściwymi ministrami.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Stawoj Składkowski*
Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

26

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

z dnia 24 grudnia 1937 r.

o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli religii rzymskokatolickiej w szkołach powszechnych.

Na podstawie art. 1 ust. 3 i art. 13 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr 28, poz. 258) zarządzam co następuje:

O kwalifikacjach zawodowych do nauczania religii rzymskokatolickiej w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych.

§ 1. Kwalifikacje zawodowe do nauczania religii rzymskokatolickiej w publicznych i pry-

watnych szkołach powszechnych ma duchowny rzymskokatolicki, który posiada:

- a) świadectwo ukończenia studiów na wydziale teologii katolickiej w uniwersytetach polskich lub uzyskane najpóźniej w 1930 r. absolutorium wydziału teologicznego w Polsce;
- b) bądź świadectwo ukończenia studiów teologicznych w diecezjalnych wyższych seminariach duchownych w Polsce;

- c) bądź świadectwo ukończenia studiów lub absolutorium uzyskane na wydziałach teologicznych uniwersytetów lub w zakładach teologicznych za granicą — przy zachowaniu przepisów obowiązujących w sprawie nostryfikacji świadectw zagranicznych.

§ 2. Kwalifikacje zawodowe do nauczania religii rzymskokatolickiej w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych ma osoba, która posiada:

- a) bądź kwalifikacje zawodowe, określone w art. 1 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr 28, poz. 258),
- b) bądź gimnazjalne świadectwo dojrzałości lub przewidziane w art. 52 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) świadectwo kwalifikujące do studiów w szkołach wyższych oraz w obu przypadkach świadectwo pomyślnego ukończenia prowadzonych przez władze duchowne kursów katechetycznych i złożenia z wynikiem pomyślnym egzaminu przed jedną z kurii diecezjalnych.

§ 3. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może w wyjątkowych przypadkach zezwalać na nauczanie religii rzymskokatolickiej w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych osobom, posiadającym misję kanoniczną, nie mającym kwalifikacji wymienionych w §§ 1 i 2, jednakże nie dłużej niż przez trzy lata.

§ 4. Aby móc udzielać nauki religii rzymskokatolickiej powinna posiadać zarówno osoba duchowna jak i osoba świecka, oprócz kwalifikacji zawodowych, jeszcze misję kanoniczną, udzieloną przez właściwego biskupa.

Obowiązek posiadania osobnej misji kanonicznej nie dotyczy duchowieństwa parafialnego.

O kwalifikacjach zawodowych do ustalenia nauczycieli religii rzymskokatolickiej w publicznych szkołach powszechnych.

§ 5. Kwalifikacje zawodowe do nauczania religii, określone w § 1, są dla duchownych rzymskokatolickich nauczycieli religii zarazem kwalifikacjami zawodowymi, wymaganymi do ustalenia w państwowej służbie nauczycielskiej.

§ 6. Kwalifikacje zawodowe do ustalenia w państwowej służbie nauczycielskiej posiada świecki nauczyciel religii rzymskokatolickiej, który uzyskał świadectwo zdania egzaminu praktycznego na nauczyciela religii rzymsko-

katolickiej publicznych szkół powszechnych. Program tego egzaminu jak i skład komisji egzaminacyjnych ustali Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z właściwą władzą duchowną.

§ 7. Do praktycznego egzaminu na nauczyciela religii rzymskokatolickiej publicznych szkół powszechnych może przystąpić obowiązany do jego złożenia nauczyciel religii rzymskokatolickiej publicznej szkoły powszechnej, który wykaże się co najmniej dwuletnią nieprzerwaną pracą nauczycielską w wymiarze nie mniejszym niż 14 godzin tygodniowo, odbytą w publicznej szkole powszechnej po uzyskaniu kwalifikacji zawodowych do nauczania religii rzymskokatolickiej w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych.

Za pracę nauczycielską, uprawniającą nauczyciela religii rzymskokatolickiej publicznej szkoły powszechnej do przystąpienia do praktycznego egzaminu na nauczyciela religii rzymskokatolickiej publicznych szkół powszechnych, Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego lub władza przez niego oznaczona może uznać pracę w szkole innej niż publiczna szkoła powszechna, przy zachowaniu jednak warunków pracy, podanych w ust. 1 niniejszego paragrafu.

§ 8. Praktyczny egzamin na nauczyciela religii rzymskokatolickiej publicznych szkół powszechnych winien być zorganizowany w miarę możliwości w tej szkole powszechnej, w której dany nauczyciel jest zatrudniony.

Praktyczny egzamin na nauczyciela religii rzymskokatolickiej publicznych szkół powszechnych można zdawać dwa razy. W wyjątkowych przypadkach Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może zezwolić poszczególnym nauczycielom na zdawanie tego egzaminu po raz trzeci.

§ 9. Jeżeli nauczyciel religii rzymskokatolickiej publicznej szkoły powszechnej nie zda praktycznego egzaminu na nauczyciela religii rzymskokatolickiej publicznych szkół powszechnych przed upływem pięciu lat pracy nauczycielskiej w publicznych szkołach powszechnych po uzyskaniu kwalifikacji zawodowych do nauczania religii rzymskokatolickiej w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych, winien być z nim rozwiązany stosunek służbowy.

Władza szkolna II instancji może w szczególnych przypadkach odroczyć ostateczny termin praktycznego egzaminu na nauczyciela religii rzymskokatolickiej publicznych szkół powszechnych, jednak nie dłużej niż na rok.

§ 10. Praktyczny egzamin na nauczyciela religii rzymskokatolickiej publicznych szkół

powszechnych traci ważność, o ile osoba, która zdała ten egzamin, nie pracuje przez 10 lat z rzędu w szkołach lub w administracji szkolnej.

Przepis ten nie ma zastosowania do tych nauczycieli, którym Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przywróci prawa nauczycieli stałych na mocy przepisów o stosunkach służbowych nauczycieli.

§ 11. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może w wyjątkowych przypadkach zwalniać nauczycieli religii rzymskokatolickiej publicznych szkół powszechnych, posiadających kwalifikacje zawodowe do nauczania religii rzymskokatolickiej w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych, od obowiązku złożenia praktycznego egzaminu na nauczyciela religii rzymskokatolickiej publicznych szkół powszechnych, o ile praca ich w szkole powszechnej zostanie uznana za wybitną przez władze szkolne — po wysłuchaniu opinii właściwej władzy duchownej.

O kwalifikacjach dodatkowych.

§ 12. Nauczyciel religii rzymskokatolickiej publicznej szkoły powszechnej, posiadający kwalifikacje zawodowe do nauczania religii rzymskokatolickiej i do ustalenia w publicznych szkołach powszechnych, oraz nauczyciel religii rzymskokatolickiej prywatnej szkoły powszechnej, posiadający kwalifikacje do nauczania religii rzymskokatolickiej w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych, może uzyskać kwalifikacje dodatkowe przez ukończenie państwowego wyższego kursu nauczycielskiego lub zakładu o poziomie, uznanym przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego co najmniej za równorzędny, lub też przez zdanie równowartościowego egzaminu na podstawie przepisów określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Przepisy przejściowe.

§ 13. Osoby posiadające kwalifikacje do nauczania religii rzymskokatolickiej w szkołach powszechnych, przepisane dla nauczycieli religii rzymskokatolickiej publicznych szkół powszechnych w myśl przepisów obowiązujących w którejkolwiek części Rzeczypospolitej do chwili wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, a które przed dniem wejścia w życie tego rozporządzenia były czynne w charakterze nauczycieli religii rzymskokatolickiej w szkołach powszechnych co najmniej przez 3 lata, posiadają tym samym kwalifikacje do nauczania religii w rozumieniu rozporządzenia niniejszego.

§ 14. Nauczyciele religii rzymskokatolickiej czynni w publicznych lub prywatnych

szkołach powszechnych w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, a nie odpowiadający warunkom § 13 winni uzyskać kwalifikacje zawodowe do nauczania religii rzymskokatolickiej w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych przed dniem 30 czerwca 1940 r., w przeciwnym razie należy rozwiązać z nimi stosunek służbowy najdalej z dniem 30 czerwca 1940 r.

§ 15. Osobom, czynnym w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego w charakterze nauczycieli religii rzymskokatolickiej w szkołach powszechnych, a nie posiadającym kwalifikacji, określonych w § 2 a) lub b), o ile wykazą się: 1) dobrymi wynikami nauczania i 2) świadectwem pomyślnego zdania egzaminu katechetycznego przed jedną z kurii biskupich, może Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przyznać w terminie do dnia 30 czerwca 1940 r. kwalifikacje zawodowe do nauczania religii rzymskokatolickiej w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych.

§ 16. Kwalifikacje zawodowe do ustalenia w państwowej służbie nauczycielskiej posiadają ci nauczyciele religii rzymskokatolickiej, czynni w publicznych szkołach powszechnych w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, którzy do tego dnia:

- a) spełnili warunki wymienione w § 5,
- b) uzyskali na podstawie obowiązujących przepisów kwalifikacje zawodowe do ustalenia w państwowej służbie nauczycielskiej, lub
- c) zostali przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zwolnieni od obowiązku zdawania wszystkich przepisanych egzaminów i zaliczeni do kategorii nauczycieli wykwalifikowanych.

§ 17. Przy ustalaniu terminu, od którego nauczyciel religii rzymskokatolickiej publicznej szkoły powszechnej ma prawo zgłosić się do praktycznego egzaminu na nauczyciela religii rzymskokatolickiej publicznych szkół powszechnych (§ 7), lub terminu, do którego nauczyciel obowiązany jest złożyć ten egzamin (§ 9), uwzględnia się przy zastosowaniu warunków, określonych rozporządzeniem niniejszym, pracę nauczycielską, odbytą przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego.

Dla nauczycieli religii rzymskokatolickiej, czynnych w publicznych szkołach powszechnych w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego i posiadających odbytą przed tym terminem co najmniej trzyletnią nieprzerwaną pracę nauczycielską po uzyskaniu kwalifikacji zawodowych do nauczania religii rzymskokatolickiej w szkołach powszechnych, a obowiązanych w myśl przepisów rozporządzenia ni-

niejszego do złożenia praktycznego egzaminu na nauczyciela religii rzymskokatolickiej publicznych szkół powszechnych — termin ostateczny zdania tego egzaminu przewidziany w § 9 odracza się do dnia 30 czerwca 1941 r.

Przepisy końcowe.

§ 18. Rozporządzenie niniejsze dotyczy nauczycieli religii rzymskokatolickiej: a) osób duchownych zarówno świeckich jak i zakonnych oraz b) osób świeckich.

Przez nauczycieli religii rzymskokatolickiej należy rozumieć w rozporządzeniu niniejszym także i nauczycielki.

§ 19. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem pierwszym następnego miesiąca po jego ogłoszeniu.

Minister Wyznań Religijnych i
Oświecenia Publicznego: *W. Świętosławski*

27

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW OPIEKI SPOŁECZNEJ I SKARBU

z dnia 4 stycznia 1938 r.

wydane w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów i Ministrami Spraw Wewnętrznych, Spraw Zagranicznych, Spraw Wojskowych, Sprawiedliwości Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu, Komunikacji oraz Poczt i Telegrafów w sprawie wykonania ustawy z dnia 2 lipca 1937 r. o zapewnieniu pracy i o zaopatrzeniu uczestników walk o niepodległość Państwa Polskiego.

Na podstawie art. 14 ust. (2) i (5) oraz art. 18 ustawy z dnia 2 lipca 1937 r. o zapewnieniu pracy i o zaopatrzeniu uczestników walk o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 59, poz. 464) zarządza się co następuje:

I. Przepisy wstępne.

§ 1. (1) Powołane w rozporządzeniu niniejszym artykuły oraz określenie „ustawa”, użyte bez bliższego oznaczenia, odnoszą się do ustawy z dnia 2 lipca 1937 r. o zapewnieniu pracy i o zaopatrzeniu uczestników walk o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 59, poz. 464).

(2) Powołane w rozporządzeniu niniejszym paragrafy oraz określenie „rozporządzenie”, użyte bez bliższego oznaczenia, odnoszą się do rozporządzenia niniejszego.

(3) Określenie „uczestnik walk o niepodległość” oznacza każdą spośród osób, o których mowa w art. 2.

(4) Określenie „osoba odznaczona” oznacza osobę odznaczoną Krzyżem Niepodległości z Mieczami lub Krzyżem Niepodległości.

(5) Określenie „zakład pracy” oznacza każdą instytucję, przedsiębiorstwo, zakład (pracodawcę), na których w myśl art. 3 ciąży obowiązek zatrudnienia uczestników walk o niepodległość.

II. Zatrudnienie.

§ 2. (1) Uczestnik walk o niepodległość, poszukujący pracy i zdolny do niej, powinien zarejestrować się we właściwej ze względu na miejsce zamieszkania publicznej instytucji pośrednictwa pracy.

(2) Uważa się, że uczestnik walk o niepodległość jest zdolny do pracy, jeżeli nie ukończył 65 lat i utracił nie więcej niż 66% zdolności do zarobkowania.

(3) O stopniu utraty zdolności do zarobkowania orzeka lekarz urzędowy.

§ 3. Każdy zakład pracy, na którym ciąży obowiązek zatrudnienia uczestników walk o niepodległość, obowiązany jest w terminie dni 30 od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego lub od dnia uruchomienia zakładu pracy przesłać właściwej publicznej instytucji pośrednictwa pracy wykaz, zawierający dane następujące:

- 1) liczby pracowników umysłowych i fizycznych zatrudnionych w zakładzie pracy;
- 2) imienny spis uczestników walk o niepodległość zatrudnionych w zakładzie pracy z podaniem podstawy zaliczenia do kategorii tych uczestników, — z wyjątkiem uczestników walk o niepodległość, którzy są zatrudnieni na podstawie przepisów o zaopatrzeniu inwalidzkim;
- 3) liczbę miejsc podlegających jeszcze obsadzeniu przez uczestników walk o niepodległość (art. 3 ust. (1)).

§ 4. Każdy zakład pracy obowiązany jest zawiadomić właściwą publiczną instytucję pośrednictwa pracy o następujących okolicznościach w ciągu dni 30 od dnia powstania tych okoliczności, a mianowicie:

- 1) o zakończeniu stosunku pracy bądź stosunku służbowego z uczestnikiem walk o niepodległość;
- 2) o takim zwiększeniu liczby zatrudnionych pracowników umysłowych i fizycznych, które powoduje obowiązek zatrudnienia stosunkowo większej liczby uczestników walk o niepodległość (art. 3 ust. (1)).